

แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยด้านการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Extension Guidelines for Distance Education Research

นางปาลิรัตน์ การดี

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

rdrdkpa@yahoo.co.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการทำวิจัยด้านการศึกษาทางไกลของอาจารย์ และ 2) เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมการวิจัยด้านการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัย โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กลุ่มอาจารย์ประจำสาขาวิชาและสำนัก จำนวน 363 คน หาขนาดกลุ่มตัวอย่างและสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายตามสัดส่วนของแต่ละหน่วยงาน จำนวน 190 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับ 115 คน คิดเป็นร้อยละ 60.53 เครื่องมือวิจัยที่ใช้คือ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้แก่อาจารย์ตามหน่วยงาน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 2) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาทางไกล ได้แก่ ผู้บริหารและคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาการวิจัยด้านการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัย จำนวน 50 คน เลือกตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสนทนา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยจัดสนทนากลุ่ม และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาการทำวิจัยด้านการศึกษาทางไกล ในภาพรวมพบว่าคณาจารย์มีปัญหการทำวิจัยด้านการศึกษาทางไกลอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ดังนี้ ด้านงบประมาณ ($\bar{X}=3.11$) ด้านเวลา ($\bar{X}=3.07$) ด้านความรู้และการสนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวก และวัสดุอุปกรณ์ มีจำนวนเท่ากัน ($\bar{X}=2.87$) และด้านการเผยแพร่และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ($\bar{X}=2.75$)

2. แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยด้านการศึกษาทางไกล มีดังนี้ 1) กำหนดนโยบายและแผนให้ชัดเจนทั้งระยะสั้น กลาง และยาว 2) จัดกิจกรรมให้ความรู้ในเรื่องการศึกษาทางไกล และการทำวิจัย 3) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรวิจัยให้เพียงพอ และสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย 4) กระจาย

งบประมาณทุนวิจัยด้านการศึกษาทางไกลให้สาขาวิชาและสำนัก 5) สร้างบรรยากาศความร่วมมือด้านการวิจัย ทำวิจัยร่วมกันระหว่างคณาจารย์ต่างสาขาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 6) จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านการวิจัยการศึกษาทางไกลให้ทราบอย่างทั่วถึง

คำสำคัญ: การส่งเสริม การวิจัย การศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Abstract

The purposes of this research were 1) to study problem conditions on distance education research encountered by faculty members at Sukhothai Thammathirat Open University 2) to study guidelines for solving problem on distance education research encountered by faculty members at Sukhothai Thammathirat Open University and 3) to seek extension guidelines for distance education research at Sukhothai Thammathirat Open University. The population comprised 2 following groups; 1) a number of 363 faculty members from the University's schools and offices (excluding those who were on leave for further study) and out of 190 persons were selected as samples by simple random sampling and 2) a number of 5 administrators and experts selected by purposive sampling. Two types of research tools were questionnaire and group discussion. Data collection was conducted by questionnaires distribution to schools and offices as well as experts meeting through the process of group discussion. Data analysis included frequency, percentage, mean and standard deviation while qualitative data was used for content analysis.

The research findings were as follows.

1. Overall problem condition on distance education research: all aspects of problem were found at medium level i.e. 1) budget 2) availability of time 3) knowledge and support for facilities and materials were apparently found at the same number and 4) publication and application of research results.

2. Extension guidelines for distance education research were 1) to set a policy and develop both short-term planning, intermediate-term planning and long-term planning 2) to organize activities providing distance education and research knowledge 3) to allocate sufficient budget and research resources that in line with the University policy 4) to distribute budget for distance education research to every school and

office 5) to create research atmosphere as well as cooperative atmosphere among faculty members from other schools to enhance their knowledge sharing 6) to widely publicize the public relations information on distance education research.

Keywords: Extension, Research, Distance Education, Sukhothai Thammathirat Open University

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชเป็นสถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้ระบบการศึกษาทางไกล เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมีภารกิจหลักที่สำคัญ 4 ประการคือ ด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัย ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2), 2545) จากภารกิจหลักดังกล่าวการวิจัยถือว่าเป็นภารกิจหลักที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียนการสอน เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน การบริหาร และการบริการของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

สถาบันวิจัยและพัฒนาเป็นหน่วยงานกลางทำหน้าที่ในการบริหารและประสานการวิจัยของมหาวิทยาลัย ทั้งงานวิจัยด้านการศึกษาทางไกล การวิจัยสถาบัน และการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการเผยแพร่และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ศูนย์วิจัยการศึกษาทางไกลเป็นหน่วยงานในสังกัดสถาบันวิจัยและพัฒนา มีภารกิจหลักในการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยด้านการศึกษาทางไกล ซึ่งให้การสนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยด้านการศึกษาทางไกล 3 ประเภทหลัก คือ ทุนอุดหนุนการวิจัยการศึกษาทางไกล (ปกติ) ทุนวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนทางไกล และทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทางไกลสู่ระดับนานาชาติ

จากสถานภาพการขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยทางด้านการศึกษาทางไกล ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553-2555 พบว่าอาจารย์รับทุนอุดหนุนการวิจัยด้านการศึกษาทางไกลค่อนข้างน้อย โดยมีเพียง 2-3 เรื่องต่อปี หรือ ร้อยละ 0.52-0.77 ต่อจำนวนอาจารย์ในแต่ละปี เมื่อพิจารณาหน่วยงานที่อาจารย์ผู้รับทุนวิจัยด้านการศึกษาทางไกลสังกัดพบว่ามีสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสำนักเทคโนโลยีการศึกษา เท่านั้นที่รับทุนอุดหนุนการวิจัยด้านการศึกษาทางไกล โดยอาจารย์จากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์รับทุนมากที่สุด 3 โครงการ สาขาวิชาศิลปศาสตร์และสำนักเทคโนโลยีการศึกษา รับทุนหน่วยงานละ 2 โครงการ จะเห็นได้ว่าอาจารย์รับทุนอุดหนุนการวิจัยทางด้านการศึกษาทางไกลน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนอาจารย์

ทั้งหมด และมีเพียงบางหน่วยงานเท่านั้นที่รับทุนอุดหนุนการวิจัยด้านการศึกษาทางไกล ศูนย์วิจัยการศึกษาทางไกลในฐานะผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมและสนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยด้านการศึกษาทางไกลได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงทำการศึกษาสภาพปัญหาการทำวิจัยด้านการศึกษาทางไกลของอาจารย์ และแนวทางการส่งเสริมการวิจัยด้านการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการทำวิจัยด้านการศึกษาทางไกลของอาจารย์
2. เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมการวิจัยด้านการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัย

นิยามศัพท์

1. ปัญหาการทำวิจัย หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยด้านการศึกษาทางไกลจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเวลา 2) ด้านความรู้ 3) ด้านนโยบายการสนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวก และวัสดุอุปกรณ์ 4) ด้านงบประมาณ และ 5) ด้านการเผยแพร่และนำผลการวิจัยไปใช้
2. การส่งเสริมการวิจัย หมายถึง การจัดหาทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เอื้อต่อการทำวิจัย เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการเขียนข้อเสนอโครงการ ระหว่างการดำเนินโครงการ จนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ
3. แนวทางการส่งเสริมการวิจัย หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยทางด้าน 1) นโยบายและแผน 2) การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยด้านการศึกษาทางไกล 3) การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรวิจัย 4) การบริหารจัดการงานวิจัย เผยแพร่และใช้ประโยชน์ และ 5) การสร้างบรรยากาศและการสร้างความร่วมมือด้านการวิจัย
4. การวิจัยการศึกษาทางไกล หมายถึง การบุกเบิกและการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนทางไกล การพัฒนาวิธีการและสื่อการเรียนการสอนในแขนงวิชาต่างๆ ทั้งด้านการเรียนการสอน การบริหารจัดการ สภาพแวดล้อม/สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา การประเมิน การบริการสื่อหลักและสื่อเสริม
5. ประเภททุนอุดหนุนการวิจัยการศึกษาทางไกล หมายถึง ทุนวิจัยการศึกษาทางไกล (ปกติ) ทุนวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และทุนวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสู่ระดับนานาชาติ ดังนี้
 - 5.1 ทุนวิจัยการศึกษาทางไกล (ปกติ) เป็นการวิจัยที่เน้นเกี่ยวกับการบริหาร การบริการ สื่อ และ การเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกล

5.2 ทนวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่สะท้อนเอกลักษณ์ และจุดเน้นระบบการเรียนการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัย

5.3 ทนวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสู่ระดับนานาชาติ เป็นการวิจัยที่ทำร่วมกับองค์กรหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัยต่างประเทศ โดยต้องมีบันทึกทำความตกลงร่วมกัน (MOU)

6. อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ประจำ 12 สาขาวิชา และ 2 สำนัก ได้แก่ ศิลปศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิทยาการจัดการ นิติศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ เศรษฐศาสตร์ มนุษยนิเวศศาสตร์ รัฐศาสตร์ เกษตรศาสตร์ และสหกรณ์ นิเทศศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พยาบาลศาสตร์ สำนักเทคโนโลยีการศึกษา และสำนักทะเบียนและวัดผล

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. สถาบันวิจัยและพัฒนาได้แนวทางการแก้ปัญหาการวิจัยการศึกษาทางไกลของอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. มหาวิทยาลัยได้แนวทางการส่งเสริมการวิจัยการศึกษาทางไกล

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยประยุกต์ มีวิธีการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

ประชากรคือ กลุ่มอาจารย์ประจำสาขาวิชาและสำนัก จำนวน 363 คน คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโรยามาเน่ (Yamane, 1973) $n = N / 1 + N(e)^2$ แทนค่าสูตร $n = 363 / 1 + 363(0.05)^2$ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 190 คน ทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายตามสัดส่วนของอาจารย์ในแต่ละหน่วยงาน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นซึ่งผ่านการทดลอง (pre-test) และตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพปัญหาการวิจัยการศึกษาทางไกล เป็นคำถามแบบมาตรวัดประมาณค่า (rating scale) ประกอบด้วย ด้านเวลา ด้านความรู้ ด้านการสนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวก และวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ และด้านการเผยแพร่และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ สำหรับคำถามแบบมาตรวัดประมาณค่า (rating scale) ใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสท์ (Best, 1981)

ตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมการวิจัยการศึกษาทางไกล เป็นคำถามปลายเปิด ประกอบด้วย นโยบายและแผน การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยการศึกษาทางไกล การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรวิจัย การบริหารจัดการงานวิจัย เผยแพร่และใช้ประโยชน์ การสร้างบรรยากาศและการสร้างความร่วมมือด้านการวิจัย และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การเก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม

ประชากรคือ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาทางไกล ได้แก่ ผู้บริหารและคณะกรรมการเฉพาะกิจ พิจารณาการวิจัยการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัย จำนวน 50 คน ทำการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสนทนากลุ่มที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นและผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเนื้อหาในเรื่องแนวทางการส่งเสริมการวิจัยการศึกษาทางไกล ประกอบด้วย นโยบายและแผน การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยการศึกษาทางไกล การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรการวิจัย การบริหารจัดการงานวิจัย เผยแพร่และใช้ประโยชน์ การสร้างบรรยากาศและการสร้างความร่วมมือด้านการวิจัย และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสนทนากลุ่ม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 190 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับ 115 คน คิดเป็นร้อยละ 60.53 ส่วนใหญ่เป็นหญิง 88 คน ร้อยละ 76.52 ช่วงอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 45.80 จบการศึกษาในระดับปริญญาเอก ร้อยละ 60.00 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ร้อยละ 43.48 กลุ่มตัวอย่างเป็นคณาจารย์จาก 12 สาขาวิชา และ 2 สำนัก โดยมีคณาจารย์จากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มากที่สุด ร้อยละ 18.26 ระยะเวลาที่ปฏิบัติราชการในตำแหน่งอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชน้อยกว่า 6 ปี มากที่สุด ร้อยละ 31.19 มีประสบการณ์ในการขอรับทุนวิจัย ร้อยละ 81.74 ส่วนใหญ่เคยขอรับทุนวิจัยพัฒนาศักยภาพและ/หรือทุนวิจัยชุดวิชา ร้อยละ 53.19 (สำหรับทุนวิจัยพัฒนาศักยภาพและทุนวิจัยชุดวิชา เริ่มดำเนินการให้ทุนเมื่อปี พ.ศ. 2553-2556 ปัจจุบันไม่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแล้ว)

สภาพปัญหาการวิจัยการศึกษาทางไกล ประกอบด้วยปัญหาด้านเวลา ด้านความรู้ ด้านการสนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวก และวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ และด้านการเผยแพร่และนำผลการวิจัยไปใช้ ประโยชน์ โดยมีผลการวิจัยดังนี้

1. **ด้านเวลา** ในภาพรวมพบว่าคณาจารย์มีปัญหการทำวิจัยด้านเวลาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางและน้อย ดังนี้ ปัญหาในระดับปานกลางได้แก่ การผลิตชุดวิชา การใช้ระยะเวลาทำวิจัยมาก ภาระการสอน และการบริหารเวลา ตามลำดับ ส่วนภาระครอบครัวเป็นปัญหาในระดับน้อย

2. **ด้านความรู้** ในภาพรวมพบว่าคณาจารย์มีปัญหการทำวิจัยด้านความรู้อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด ดังนี้ ทักษะและประสบการณ์ในการทำวิจัย การศึกษาทางไกล การเลือกประเด็นปัญหาการวิจัยการศึกษาทางไกล การเขียนบทความวิจัย การทบทวนวรรณกรรมการศึกษาทางไกล การเขียนข้อเสนอโครงการ ระเบียบวิธีวิจัย/ออกแบบการวิจัย การศึกษาทางไกล การเลือกใช้สถิติ การสร้างเครื่องมือ การเขียนรายงานการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ

3. **ด้านการสนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวก และวัสดุอุปกรณ์** ในภาพรวมพบว่าคณาจารย์มีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด ดังนี้

1) **ด้านการสนับสนุน** ในภาพรวมพบว่าคณาจารย์มีปัญหาด้านการสนับสนุนการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด ดังนี้ การให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการเฉพาะกิจในการพิจารณาข้อเสนอโครงการการศึกษาทางไกล การให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการเฉพาะกิจในการพิจารณารายงานการวิจัยการศึกษาทางไกล ขั้นตอนการขอรับทุนวิจัยการศึกษาทางไกล บุคลากรช่วยทำงานวิจัยการศึกษาทางไกล ผู้เชี่ยวชาญ/ที่ปรึกษาทางไกล การเอื้อและการสนับสนุนให้ทำวิจัยของหน่วยงานต้นสังกัด ระบบการบริหารงานวิจัยการศึกษาทางไกล การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยการศึกษาทางไกล และการรับทราบข้อมูลข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์การให้ทุนวิจัยการศึกษาทางไกล

2) **ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก** ในภาพรวมพบว่าคณาจารย์มีปัญหการทำวิจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางและน้อย ดังนี้

ปัญหาในระดับปานกลางได้แก่ แรงจูงใจเพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่อาจารย์ที่ทำวิจัยการศึกษาทางไกล การส่งเสริมและสร้างบรรยากาศการวิจัยการศึกษาทางไกล และแหล่งค้นคว้าและฐานข้อมูลงานวิจัยการศึกษาทางไกล ส่วนปัญหาในระดับน้อยคือ การอำนวยความสะดวก การให้บริการตอบข้อซักถามของเจ้าหน้าที่ ศูนย์วิจัยการศึกษาทางไกล

3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ในภาพรวมพบว่าคณาจารย์มีปัญหาการทำวิจัยด้านวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด ดังนี้ ห้องทำงาน/ห้องปฏิบัติการ/หน่วยวิจัย/ศูนย์เครื่องมือที่เอื้อต่อการทำวิจัยด้านการศึกษาทางไกล เครื่องพิมพ์ โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูล และเครื่องคอมพิวเตอร์

4. ด้านงบประมาณ ในภาพรวมพบว่าคณาจารย์มีปัญหาการทำวิจัยด้านงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากและปานกลาง ดังนี้ ปัญหาในระดับมากคือ เกณฑ์การให้งบประมาณทุนวิจัยการศึกษาทางไกลไม่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำวิจัย สำหรับปัญหาในระดับปานกลางได้แก่ ค่าตอบแทนการทำวิจัยการศึกษาทางไกล (โครงการละ 23,000 บาท) ขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณทุนวิจัยการศึกษาทางไกล การจัดสรรทุนวิจัยการศึกษาทางไกลในแต่ละปี และการแบ่งสัดส่วนงบประมาณทุนวิจัยการศึกษาทางไกลตามผลงาน (40:40:20)

5. ด้านการเผยแพร่และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ในภาพรวมพบว่าคณาจารย์มีปัญหาด้านการเผยแพร่และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางและน้อย ดังนี้ ปัญหาในระดับปานกลางได้แก่ นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ กำหนดนโยบาย ตีพิมพ์ในวารสาร ขอตำแหน่งทางวิชาการ เลื่อนเงินเดือน เสนอในการประชุมทางวิชาการ และใช้ในการเรียนการสอน ส่วนปัญหาในระดับน้อยคือ การนำไปใช้ในการอ้างอิง

สรุปสภาพปัญหาการทำวิจัยการศึกษาทางไกลในภาพรวมพบว่า คณาจารย์มีปัญหาการทำวิจัยการศึกษาทางไกลอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านงบประมาณ ด้านเวลา ด้านความรู้ และการสนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวก และวัสดุอุปกรณ์ และ ด้านการเผยแพร่และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ตามลำดับ

แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยการศึกษาทางไกล ในตอนนี้ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดของกลุ่มคณาจารย์ และจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญของ

มหาวิทยาลัย ประกอบด้วย นโยบายและแผน การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยการศึกษาทางไกล การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรวิจัย การบริหารจัดการงานวิจัย เผยแพร่และใช้ประโยชน์ การสร้างบรรยากาศและการสร้างความร่วมมือด้านการวิจัย และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยมีผลการวิจัยดังนี้

1. นโยบายและแผน

ในกลุ่มคณาจารย์เห็นว่า มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเป็นมหาวิทยาลัยที่ทำการเรียนการสอนโดยระบบการศึกษาทางไกล ควรให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาศักยภาพทางไกลเป็นลำดับต้นๆ โดยกำหนดนโยบายและแผนการวิจัยการศึกษาทางไกลให้ชัดเจนสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและมหาวิทยาลัยทั้งระยะสั้น กลาง และยาว เพื่อเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำด้านการศึกษาทางไกลในระดับภูมิภาคและระดับโลก รวมทั้งปรับสัดส่วนตัวชี้วัดการทำงานของอาจารย์ตามลักษณะของงาน เช่น อาจารย์ทำวิจัยมากควรลดภาระงานด้านการสอนลง หากอาจารย์ทำวิจัยน้อยควรเพิ่มภาระงานด้านการสอน สำหรับกลุ่มผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยมีความเห็นว่า นโยบายและแผนการวิจัยการศึกษาทางไกล ควรมี 2 แบบ ดังนี้ 1) แบบกำหนดหัวข้อ สถาบันฯ ควรศึกษาจากแผนและยุทธศาสตร์ 15 ปี 5 ปี และ แผนปฏิบัติการประจำปีของมหาวิทยาลัย แล้วนำมากำหนดหัวข้อ/ประเด็นวิจัยวิเคราะห์ว่าในปีนั้นๆ ควรมี การวิจัยเรื่องใดบ้าง บันทึกออกมาเป็นข้อๆ แล้วจึงนำไปเสนอยังหน่วยงานและสาขาวิชาต่างๆ หรืออาจตั้งหัวข้อกว้างๆ ในแต่ละปีให้หน่วยงานและสาขาวิชาพิจารณาเลือกดำเนินการตามศาสตร์ของตน และ 2) แบบตอบสนองความต้องการของนักวิจัย นักวิจัยสามารถส่งข้อเสนอโครงการวิจัยการศึกษาทางไกลที่ตอบสนองความต้องการของตน หรือ หน่วยงาน ได้อย่างเปิดกว้าง

2. การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยการศึกษาทางไกล

ในกลุ่มคณาจารย์เห็นว่ามหาวิทยาลัยควรมีแผนพัฒนาอาจารย์รุ่นใหม่ให้มีความรู้และความเข้าใจในระบบการศึกษาทางไกล โดยจัดปฐมนิเทศ/ประชุมชี้แจง/อบรมความรู้พื้นฐานด้านการศึกษาทางไกล จัดฝึกอบรม/workshop ในเรื่องความรู้การวิจัยการศึกษาทางไกล มีที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยงให้คำแนะนำแก่อาจารย์ใหม่ โดยอาจจัดสรรค่าตอบแทนที่จูงใจให้เกิดการทำวิจัยร่วมกัน จัดคลินิกนักวิจัยเพื่อให้คำปรึกษาการวิจัยการศึกษาทางไกล ส่งเสริมให้มีประสบการณ์การวิจัยการศึกษาทางไกลโดยจัดเวทีเผยแพร่ผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลงานวิจัยทั้งในระดับชาติและนานาชาติ รวมทั้งจัดให้มีการประกวดและให้รางวัลผลงานวิจัยการศึกษาทางไกล สำหรับกลุ่มผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยมีความเห็นว่า

คณาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยฯ มีศักยภาพเพียงพอที่จะทำวิจัยการศึกษาทางไกล แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควรเป็นเพราะคณาจารย์และบุคลากรส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจการศึกษาทางไกล ขาดแรงจูงใจที่จะนำศาสตร์ของตนไปสู่การเรียนการสอนทางไกล ขาดความผูกพันที่มีต่อองค์กร และขาดประเด็นการทำวิจัยการศึกษาทางไกล ซึ่งปัญหาเหล่านี้อาจแก้ไขโดย 1) การสร้างเสริมความเข้าใจ เรื่อง “การศึกษาทางไกล” แก่คณาจารย์และบุคลากรโดยให้สถาบันฯ ประสานกับทางกองการเจ้าหน้าที่ เพิ่มหัวข้อในเรื่อง “การศึกษาทางไกล” บรรจุไว้ในกรอบรวม/ปฐมนิเทศบุคลากรใหม่ หรือการจัดปฐมนิเทศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และ 2) การสร้างเสริมความผูกพันที่มีต่อองค์กร และความเข้าใจในการทำวิจัยการศึกษาทางไกล ให้สถาบันฯ จัดให้มีระบบพี่เลี้ยงและที่ปรึกษาแก่นักวิจัยหน้าใหม่ เพื่อให้ความรู้ ช่วยเหลือ และสนับสนุนให้เกิดการวิจัยการศึกษาทางไกล เพื่อพัฒนาศาสตร์ของตนไปจนถึงการพัฒนาในระดับองค์กร

3. การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรวิจัย

ในกลุ่มคณาจารย์เห็นว่า มหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอและสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างแรงจูงใจในการวิจัย การจัดสรรงบประมาณทุนวิจัยการศึกษาทางไกลควรกระจาย/กำหนดสัดส่วนไปยังสาขาวิชา/หน่วยงาน การจัดสรรงบประมาณควรเป็นแบบเหมาจ่าย และการจัดสรรงบประมาณควรควบคู่ไปกับการสร้างบรรยากาศการทำวิจัยการศึกษาทางไกล สำหรับกลุ่มผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยมีความเห็นว่า คณาจารย์และบุคลากรส่วนใหญ่เห็นว่าการทำวิจัยการศึกษาทางไกลเป็นการวิจัยที่ยู่งยากไม่ตรงกับศาสตร์ของตนเอง ได้รับผลตอบแทนต่ำ และไม่สามารถนำไปใช้ตอบตัวชี้วัดได้ (ยกเว้นในบางสาขาวิชา) ดังนั้น เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวผู้บริหารและผู้ทรงคุณวุฒิ มีข้อคิดเห็นดังนี้ 1) งบประมาณทุนอุดหนุนการวิจัย เช่น งานวิจัยในเชิงนวัตกรรมการศึกษาทางไกล ไม่ควรจำกัดงบประมาณ ซึ่งผลงานที่ได้ควรเป็นนวัตกรรมที่นำมาใช้ได้กับทุกหน่วยงานและสาขาวิชา เป็นการเพิ่มแรงจูงใจและการสร้างทรัพยากรวิจัยให้กับมหาวิทยาลัย ซึ่งมหาวิทยาลัยฯ ควรจะสนับสนุนเพื่อใช้แก้ปัญหาและสร้างชื่อเสียงให้แก่มหาวิทยาลัย 2) งบประมาณค่าตอบแทนคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ ควรเพิ่มงบประมาณค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการเฉพาะกิจฯ ในการพิจารณาข้อเสนอและรายงานการวิจัยเพื่อสร้างแรงจูงใจให้คณะกรรมการเฉพาะกิจฯ 3) การปรับระเบียบเพื่อรองรับการประชุมคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ ในอนาคตควรมีระเบียบรองรับสำหรับรูปแบบการจัดประชุมคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ เช่น กรณีการประชุมโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น สไกป์ (skype) เป็นต้น

4. การบริหารจัดการงานวิจัย เผยแพร่และใช้ประโยชน์ กลุ่มคณาจารย์มีความเห็น ดังนี้

1) การบริหารจัดการงานวิจัย มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมการทำวิจัยด้านการศึกษาทางไกลอย่างต่อเนื่องโดยอาจมี 2 แนวทางคือ มหาวิทยาลัยกำหนดหัวข้องานวิจัยในประเด็นที่ต้องการ และนักวิจัยเลือกประเด็นวิจัยตามความสนใจ กำหนดแบบแผนและกระจายทุนอุดหนุนการวิจัยไปตามสาขาวิชา/หน่วยงาน ปรับลดขั้นตอนการบริหารจัดการงานวิจัยให้สั้นกระชับ จัดประชุมสัมมนาหัวข้อที่สำคัญและควรทำให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย สร้างกลุ่มและทีมนักวิจัย สนับสนุนอย่างเป็นระบบสนใจจริงจังอย่างต่อเนื่อง

2) การเผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยควรจัดประกวดรางวัลผลงานวิจัยการศึกษาทางไกล จัดเสวนาการนำเสนอผลงานวิจัย และจัดทำวารสารการศึกษาทางไกลโดยเฉพาะ เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานวิจัยด้านการศึกษาทางไกล สนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยและการนำเสนอในการประชุมระดับชาติและนานาชาติ ประชาสัมพันธ์ให้นักวิจัยทราบถึงแหล่งตีพิมพ์เผยแพร่ รวบรวมผลงานวิจัยทั้งในอดีตและปัจจุบันจัดให้อยู่ในระบบออนไลน์เพื่อความสะดวกในการค้นคว้า รวมทั้งมีนโยบายให้คณาจารย์ต้องไปนำเสนอบทความหรือผลงานวิจัยปีละ 1 ครั้ง

3) การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ การบริหารมหาวิทยาลัยควรนำผลวิจัยการศึกษาทางไกลไปใช้ในระดับนโยบายมากขึ้น สำหรับกลุ่มผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยมีความเห็น ดังนี้ 1) การส่งข้อเสนอผ่านหน่วยงานและสาขาวิชา อาจแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ (1) ข้อเสนอโครงการวิจัยเชิงนวัตกรรม เชิงระบบ และงานวิจัยที่เชื่อมต่อหรือมีการประสานงานกันระหว่างหน่วยงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาของมหาวิทยาลัยฯ งานวิจัยดังกล่าวเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานและสาขาวิชา เพราะไม่ใช่เป็นงานวิจัยเฉพาะศาสตร์ อีกทั้งยังลดภาระงานของหน่วยงานและสาขาวิชาด้วย (2) ข้อเสนอโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานและสาขาวิชา เช่น การพัฒนาการเรียนการสอน การผลิตชุดฝึกอบรม และอื่นๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาของหน่วยงานและสาขาวิชา งานวิจัยดังกล่าวจำเป็นต้องผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานและสาขาวิชา เพราะงานวิจัยสามารถนำไปแก้ปัญหาภายในหน่วยงานและสาขาวิชาได้ อีกทั้งยังเป็นการถ่วงถ่วงข้อเสนอในเบื้องต้น 2) การใช้ประโยชน์งานวิจัยการศึกษาทางไกล ควรมีมิติจากคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ พิจารณาเห็นชอบให้นำเสนอสภาวิชาการ 3) การเผยแพร่งานวิจัยด้านการศึกษาทางไกล ควรส่งเสริมให้งานวิจัยการศึกษาทางไกลตีพิมพ์บทความวิจัยในระดับชาติหรือนานาชาติ

4) การสร้างเว็บไซต์ความรู้การศึกษาทางไกล สถาบันฯ ควรสร้างเว็บไซต์เข้าสู่ความรู้ด้านการศึกษาทางไกล เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถศึกษาค้นคว้าเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับการศึกษาทางไกลได้ง่ายขึ้น เช่น งานวิจัยด้านการศึกษาทางไกล ผลงานด้านการศึกษาทางไกล บทความวิจัยการศึกษาทางไกล และอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

5. การสร้างบรรยากาศและการสร้างความร่วมมือด้านการวิจัย กลุ่มคณาจารย์เห็นว่า มหาวิทยาลัยควรจัดให้มี web service community สำหรับ research เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดทำ work shop ผู้สนใจ และหาทีมวิจัย มีการวิจัยร่วมระหว่างคณาจารย์ต่างสาขา จัดอบรม สัมมนาด้านการศึกษาทางไกลอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีหน่วยงานสนับสนุนสืบค้นข้อมูล ให้ข้อมูลและบริหารจัดการงานวิจัย สำหรับกลุ่มผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยมีความเห็น ดังนี้ 1) การเลือกคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ สถาบันฯ ควรเลือกคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ ที่เป็นผู้ที่มีความรู้และความสามารถทางการวิจัยตรงกับศาสตร์และเรื่องที่พิจารณา 2) การลดขั้นตอนหรือกระบวนการพิจารณาข้อเสนอและรายงานการวิจัย สถาบันฯ ควรปรับลดขั้นตอนการประชุมพิจารณาข้อเสนอและรายงานการวิจัยไม่ควรเกิน 2 ครั้ง/โครงการ โดยเชิญนักวิจัยเข้าร่วมรับฟังข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ เพื่อให้นักวิจัยเข้าใจปรับแก้ข้อเสนอและรายงานการวิจัยได้ถูกต้อง และ 3) การรับรองรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ สถาบันฯ ควรปรับระเบียบให้คณะกรรมการวิจัยตรวจสอบรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เฉพาะในเชิงนโยบาย โดยไม่ต้องพิจารณารายงานการวิจัยทั้งฉบับ เพื่อเป็นการลดขั้นตอน ลดเวลา และลดภาระของคณะกรรมการวิจัย ซึ่งเป็นการรองรับการวิจัยที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคต

6. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ กลุ่มคณาจารย์และกลุ่มผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยเห็นว่าควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านการวิจัยการศึกษาทางไกลเผยแพร่ นโยบายและแผนให้บุคลากรทราบอย่างทั่วถึง

บทสรุป

สภาพปัญหาการทำวิจัยด้านการศึกษาทางไกล ในภาพรวมพบว่าคณาจารย์มีปัญหการทำวิจัยด้านการศึกษาทางไกลอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านงบประมาณ ด้านเวลา ด้านความรู้และการสนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวก และวัสดุอุปกรณ์ มีจำนวนเท่ากัน และด้านการเผยแพร่และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ตามลำดับ สำหรับแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยด้านการศึกษาทางไกล

สรุปได้ดังนี้ 1) กำหนดนโยบายและแผนให้ชัดเจนทั้งระยะสั้น กลาง และยาว 2) จัดกิจกรรมให้ความรู้ในเรื่องการศึกษาทางไกล และการทำวิจัย 3) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรวิจัยให้เพียงพอ และสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย 4) กระจายงบประมาณทุนวิจัยด้านการศึกษาทางไกลให้สาขาวิชาและสำนัก 5) สร้างบรรยากาศความร่วมมือด้านการวิจัย ทำวิจัยร่วมกันระหว่างคณาจารย์ต่างสาขาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 6) จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านการวิจัยการศึกษาทางไกลให้ทราบอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1.1 ระดับมหาวิทยาลัย

- 1) กำหนดเกณฑ์การประเมินผลงานการปฏิบัติราชการในการให้คะแนนการทำวิจัย การตีพิมพ์เผยแพร่หรือการนำเสนอผลงานวิจัย และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ให้เป็นมาตรฐานกลาง
- 2) กำหนดหัวข้อความรู้ด้าน “การศึกษาทางไกล” ในกิจกรรมการปฐมนิเทศข้าราชการและพนักงานใหม่
- 3) สร้างแรงจูงใจโดยการสนับสนุนงบประมาณและปรับเกณฑ์การคิดค่าใช้จ่ายให้เหมาะสม เพิ่มปรับค่าตอบแทนนักวิจัยและคณะกรรมการฯ รวมถึงจัดกิจกรรมต่างๆ ที่สร้างบรรยากาศการวิจัยของมหาวิทยาลัย เช่น การจัดประชุมทางวิชาการ การจัดประกวดรางวัลผลงานวิจัย เป็นต้น
- 4) สนับสนุนและผลักดันให้การวิจัยการศึกษาทางไกลนำไปใช้ในการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้ เนื่องจากปัจจุบันอาจารย์ประจำสาขาวิชาสามารถขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้เฉพาะงานวิจัยทางวิชาการเท่านั้น
- 5) จัดตั้งศูนย์วิจัยการศึกษาทางไกล ให้เป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนและทำวิจัยเฉพาะด้านการศึกษาทางไกล โดยแยกการบริหารงานออกจากสถาบันวิจัยและพัฒนา
- 6) ปรับปรุงระบบการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนการวิจัยให้รวดเร็วขึ้น

1.2 ระดับสถาบันวิจัยและพัฒนา

- 1) รวบรวมผลงานวิจัยการศึกษาทางไกล และหน่วยงานที่มีผลงานวิจัยการศึกษาทางไกล
- 2) จัดทำคู่มือ “การทำวิจัยการศึกษาทางไกล” ให้บุคลากรใหม่
- 3) ปรับลดขั้นตอนและเวลากระบวนการพิจารณาข้อเสนอโครงการและรายงานการวิจัย

4) กำหนดเงื่อนไขการตีพิมพ์เผยแพร่และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในสัญญาการรับทุนอุดหนุนการวิจัย

5) การอำนวยความสะดวกให้นักวิจัย เช่น ห้องประชุม คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ และสื่อโสตทัศน เป็นต้น

1.3 ระดับอาจารย์และบุคลากร

- 1) ควรบริหารจัดการสรรเวลาในการทำงานและทำวิจัยให้เหมาะสม
- 2) ควรเริ่มทำงานวิจัยจากการเป็นส่วนหนึ่งของทีมวิจัย เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ โดยอาจหาประสบการณ์จากการเป็นผู้ช่วยนักวิจัย หรือนักวิจัยร่วมโครงการไปก่อน
- 3) ควรเลือกที่ปรึกษาโครงการวิจัยจากผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 สังเคราะห์งานวิจัยด้านการศึกษาทางไกลทั้งในและต่างประเทศ
- 2.2 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยการศึกษาทางไกลของอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- 2.3 การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิจัยการศึกษาทางไกล

บรรณานุกรม

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2557). แผนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2556-2560). ฝ่ายวางแผนและวิจัย กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2557). แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ระยะ 15 ปี (พ.ศ.2556-2570). ฝ่ายวางแผนและวิจัย กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- กิริวัฒน์ นนทะโชติ. (2554). การพัฒนาระบบการบริหารงานวิจัยด้านการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2529). การศึกษาทางไกล. สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ศูนย์วิจัยการศึกษาทางไกล. (2557). คู่มือการขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยด้านการศึกษาทางไกล. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุมาลี สังข์ศรี. (2549). การวิจัยด้านการศึกษาทางไกล. เอกสารประกอบการนำเสนอ (Power point).

สุมาลี สังข์ศรี และคณะ. (2546). การศึกษาทางไกลในมหาวิทยาลัยที่คัดสรร : ประสิทธิภาพประยุกต์สู่การพัฒนา
พัฒนาระบบการศึกษาทางไกลของไทย. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Best, J.W. (1981). *Research in Education*. New Jersey: Prentice – Hall.

Yamane. Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York: Harper & Row. Publishers.

